

I. IZDANA JAMSTVA U 2007.G.

Izdavanje jamstava propisano je odredbama u okviru razdjela VII. Zakona o proračunu (članci 75. do 111.), odredbama članaka 28. i 29. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu (Narodne novine, broj 137/06 i 78/07).

Prema Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2007. godinu, dano je ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da, u ime Republike Hrvatske, može davati financijska i činidbena jamstva na prijedlog Ministarstva financija.

Godišnja vrijednost novih financijskih jamstava za 2007. godinu iznosi 4.900.000.000,00 kuna.

Financijska državna jamstva izdaju se za: potporu kapitalnim ulaganjima u razvitak kojima se poboljšavaju opći uvjeti gospodarskog djelovanja i koji utječu na izvozni učinak, provedbu prioritetnih programa, osiguranje gospodarske stabilnosti odnosno za ublažavanje gospodarske nerazvijenosti određenog područja

Matično ministarstvo, na temelju zahtjeva, dužno je ocijeniti razvojni program, bonitet tražitelja, ocjenu stanja zaduženosti, efekte novog zaduženja na mogućnost razvoja i likvidnosti i dati svoje mišljenje i opredjeljenje o jamstvu.

Činidbena jamstva mogu se davati na temelju primljenih predujmova u novcu ili imovini za gradnju brodova do njihove isporuke, nabavu zrakoplova na temelju dugoročnog ugovora o zakupu te za infrastrukturne projekte (promet i veze, energetiku, zaštitu okoliša) koji se izvode na osnovu koncesija ili zajedničkih ulaganja.

Davanje jamstava uvjetovano je osiguranjem naplate na temelju zaloga imovine tražitelja kredita, odnosno drugim instrumentima osiguranja.

Za izdana financijska državna jamstva zaračunava se provizija od 0,5% vrijednosti jamstva koja se naplaćuje prije uručenja jamstva naslovniku, a ista je prihod državnog proračuna.

Za jamstva koja se aktiviraju, Ministarstvo financija može dati nalog banci ili drugoj financijskoj organizaciji za blokadu računa dužnika i izmirenje povrata duga, s time da taj nalog ima prioritet u odnosu na druge obveze dužnika.

U razdoblju od 01. siječnja do 31. prosinca 2007. godine izdano je 55 (pedesetpet) državnih jamstava u ukupnom iznosu 14.787.987.815,16 kuna, u kojem su sadržana i državna jamstva izdana u korist međunarodnih financijskih institucija (EIB, IBRD) čije je izdavanje u izravnoj nadležnosti Hrvatskog sabora i za koje je Hrvatski sabor donio posebne zakone u iznosu 5.545.307.544,50 kuna, te državno jamstvo za refinanciranje neotplaćenog dijela postojećih kredita Autoceste Rijeka – Zagreb u iznosu 1.020.350.178,75 kuna.

Tijekom 2007. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluke temeljem kojih je Ministarstvo financija izdalo 29 (dvadesetdevet) jamstava u iznosu od 6.953.375.535,18 kuna, a temeljem Odluka donesenih u prethodnim godinama (2004., 2005. i 2006) izdano 18 (osamnaest) državnih jamstava u iznosu od 1.268.954.556,73 kuna za financiranje

proizvodnog programa i restrukturiranje duga brodogradilišta Kraljevica d.d., Brodosplit d.o.o., Brodogradilište specijalnih objekata Brodosplit d.d., 3. Maj d.d. i Brodotrogir d.d. Nova državna jamstva izdana u 2007. godini temeljem Odluka Vlade Republike Hrvatske donesenih u 2007. godini kao i Odluka iz prethodnih godina (2004., 2005. i 2006.) iznose 8.222.330.091,91 kuna.

Državna jamstva izdana u iznosu od 5.545.307.544,50 kuna u korist međunarodnih financijskih institucija (EIB, IBRD), izdana su za kreditno zaduženje Plinacra d.d., Lučke uprave Rijeka i Lučke uprave Zadar, Hrvatskih autocesta i Hrvatskih cesta kao što smo već ranije spomenuli, u izravnoj su nadležnosti Hrvatskog sabora za koje je Hrvatski sabor donio posebne zakone.

Državna jamstva izdana u sektoru gospodarstva

Na temelju Rješenja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, brodogradilišta:

3. Maj d.d., Rijeka, Uljanik d.d., Pula, Brodosplit-Brodogradilište d.o.o., Split, Brodotrogir d.d., Trogir, Brodogradilište Kraljevica d.d., Kraljevica i Brodosplit-Brodogradilište specijalnih objekata d.o.o., Split, proveli su u periodu 21.09.2006. – 21.03.2007. godine programe sanacije kao osnovicu za saniranje i oporavak brodograđevne industrije u Republici Hrvatskoj.

Navedeni sanacijski program odnosio se uglavnom na financijsku konsolidaciju i rješavanje pitanja likvidnosti brodogradilišta koja su od strane AZTN-a tretirana kao poduzetnici u problemima pa temeljem toga nisu više mogla koristiti državna jamstva i ostale državne potpore kao što je bio slučaj u ranijim razdobljima do stupanja na snagu Zakona o državnim potporama.

Nakon provedenog programa sanacije, sukladno navedenom Zakonu, brodogradilišta su prešla u program restrukturiranja koji bi kao krajnji rezultat trebao omogućiti brodogradilištima poslovanje u uvjetima u kojima posluju ostala brodogradilišta u Europskoj uniji.

Za realizaciju ovoga programa brodogradilišta su izradila Elaborate – Programe restrukturiranja koji su predani Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja na ocjenu i izdavanje rješenja.

S obzirom da Elaborati još nisu odobreni, brodogradilišta su se obratila Vladi Republike Hrvatske sa zahtjevom da se u međuvremenu donesu Odluke koje bi omogućile proizvodnju do konačnog prihvaćanja programa restrukturiranja.

Izdana jamstva predstavljaju dio državne potpore za restrukturiranje, sukladne individualnom Programu restrukturiranja brodogradilišta kojim su, u prijelaznom razdoblju, predviđene subvencije za restrukturiranje i jamstva po novim brodograđevnim ugovorima kao uvjet održanja kontinuiteta proizvodnje i preduvjet za uspješnu provedbu programa restrukturiranja. Predmetne potpore definirane su navedenim programom restrukturiranja i Obrascem prijave državne potpore koji su dostavljeni Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

Zahtjevi brodogradilišta temelje se na članku 4. stavak. 3. točke c., d. i f. Zakona o državnim potporama prema kojem se na državne potpore koje se dodjeljuju poduzetnicima u teškoćama

može primijeniti izuzeće, obzirom da je brodogradilište dostavilo individualni program restrukturiranja, da je predmetna potpora namijenjena poticanju određene gospodarske djelatnosti – brodogradnja i da je Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 1. prosinca 2005. godine (klasa: 310-14/05-02/01; urbroj: 5030122-05-3; točka II.1.) određeno odvijanje procesa restrukturiranja nacionalne brodogradnje, brodogradilišta u većinskom državnom vlasništvu, u dvije faze od kojih u prvoj fazi treba osigurati uvjete održanja kontinuiteta poslovanja brodogradilišta dok se ne prihvati Nacionalni program restrukturiranja hrvatske brodogradnje.

Imajući u vidu da je primarni cilj državne potpore za sanaciju osiguranje likvidnosti društva u poteškoćama dok se ne izradi Plan restrukturiranja, AZTN je na temelju članaka 5. i 13. stavka 3. Zakona o državnim potporama (Narodne novine, broj 140/05) donijela Rješenja kojim je odobrila izdavanje državnih jamstava za financiranje proizvodnog Programa i restrukturiranja tijekom 2006. godine i do 21. ožujka 2007. godine.

Slijedom toga, Vlada RH je, na temelju u međuvremenu izdanih Rješenja AZTN-a, donijela Odluke o izmjeni i dopuni Odluke od 13. travnja 2006. godine koje su usklađene s izdanim Rješenjima na način da krediti pokriveni državnim jamstvima moraju biti odobreni pod redovnim tržišnim uvjetima i vraćeni u roku od 12 mjeseci od isplate posljednjeg obroka korisniku državnog jamstva, što u prethodnim Odlukama nije bio slučaj.

Budući je AZTN svojim Rješenjem obuhvatila i Odluke donesene iz ranijih godina (2004., 2005. i 2006.), Vlada Republike Hrvatske je iste izmijenila i uskladila s uvjetima iz Rješenja AZTN-a temeljem kojih je kao i temeljem novodonesenih Odluka u 2007. godini, Ministarstvo financija izdalo državna jamstava za financiranje proizvodnog programa i restrukturiranje duga po zaduženju brodogradilišta u ukupnom iznosu od 4.503.044.683,35 kuna.

Za brodogradilište Brodosplit d.o.o. izdana su jamstva u iznosu od 1.525.513.997,69 kuna; Brodogradilište Specijalnih objekata Brodosplit d.d. u iznosu od 26.069.103,91 kuna; 3. Maj d.d. u iznosu od 1.929.158.609,55 kuna; Brodotrogir d.d. u iznosu od 340.399.158,70 kuna; Brodogradilište Kraljevica d.d. u iznosu od 361.362.273,50 kuna i Uljanik d.d. u iznosu od 320.541.540,00 kuna.

Osim za zaduženje Brodogradilišta, državna jamstva u sektoru gospodarstva izdana su za izgradnju novih plinovoda i objekata te razvoja transportnog sustava Plinacra kod EIB u iznosu od 1.390.963.780,00 kuna i za financiranje proširenja i osuvremenjivanja prostora i medicinskog zbrinjavanja Kliničkog bolničkog centra kod Privredne banke Zagreb d.d., Societe Generale-Splitske banke d.d. i Zagrebačke banke d.d. u iznosu od 572.859.628,55 kuna.

Ukupna vrijednost izdanih državnih jamstava u sektoru gospodarstva iznosi 6.466.868.091,91 kunu.

Državna jamstva izdana u sektoru prometa

Na sjednici od 1. prosinca 2006. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o davanju suglasnosti na Financijski plan Hrvatskih autocesta d.o.o. za 2007. godinu (Narodne novine, broj 137/06) te je Hrvatski sabor odobrio zaduženje za pokrivanje deficita Hrvatskih

autocesta d.o.o. i Hrvatskih cesta d.d. Sukladno tome, Ministarstvo financija izdalo je za zaduženje Hrvatskih autocesta d.o.o. državna jamstva u svrhu financiranja autocesta iz „Plana građenja i održavanja autocesta u 2007. godini“ sukladno Programu održavanja autocesta za razdoblje od 2005. – 2008. godine u korist Privredne banke Zagreb d.d. i Zagrebačke banke d.d. u iznosu od 736.862.300,00 kuna i DEPFA Investment Bank Ltd. u iznosu od 1.098.419.850,00 kuna i za zaduženje Hrvatskih cesta d.d. državna jamstva u svrhu financiranja izgradnje i održavanja državnih cesta iz plana građenja i održavanja državnih cesta u 2007. godini u korist Privredne banke Zagreb d.d., Zagrebačke banke d.d. i Societe Generale-Splitske banke u iznosu od 524.000.000,00 kuna.

Za refinanciranje neotplaćenog dijela postojećih kredita i finaliziranje projekta izgradnje autoceste Rijeka – Zagreb izdano je državno jamstvo po zaduženju Autoceste Rijeka-Zagreb d.d. u korist KFW u iznosu od 1.824.207.078,75 kuna, za financiranje dodatnih troškova „Projekta obnove riječkog prometnog pravca“ Lučke uprave Rijeka kod IBRD u iznosu od 257.727.594,50 kuna, za financiranje projekta „Nova luka Zadar“ Lučke uprave Zadar kod KFW u iznosu od 878.205.480,00 kuna i kod EIB u iznosu od 731.837.900,00 kuna.

Ukupna vrijednost izdanih državnih jamstava u sektoru prometa iznose 8.321.119.723,25 kune.

U državnom proračunu za 2007. godinu na stavci izdataka za jamstvenu pričuvu planirana su sredstva u iznosu 326.209.769,34 kuna.

U periodu od 01. siječnja do 31. prosinca 2007. godine na ime protestiranih jamstava izvršena su plaćanja na teret jamstvene pričuve u iznosu od 326.209.769,34 kuna. Protestirana jamstva bila su po zaduženju društava u većinskom vlasništvu države, koja su obuhvaćena operativnim planom privatizacije.

U 2007. godini u Državni proračun na ime povrata po protestiranim jamstvima uplaćeno je 33.033.875,90 kuna.